

Не се слушаха вече нито обири, нито убийства. Войната, слѣдователно, бѣ избухнала като хала всрѣдъ затишие.

Слушахме ние, пловдивскитѣ българи, далечното тътенение на тая хала, и, прибити отъ мъжи, изпити отъ тѣги, съ сърдце прѣмалѣло отъ очакване и ожѣднѣло за избавление, ламтѣхме за нейнитѣ разхладителни струи.

Турцитѣ мируваха, но не спѣха. Правѣха всевъзможни усилия, за да отблъснатъ неприятеля. Събираха войски, вещи, пари. Насърчаваха своитѣ сънародници. А насъ, ужъ съ добромъ, ту ни караха да подписваме вѣрноподанически адреси, ту ни принуждаваха да се молимъ Богу да подари тѣмъ побѣда, ту най-послѣ ни прѣсилваха да плащаме извънредни помощи за тѣхното войнство.

Още ми е на умъ адресътъ, който тогава българското пловдивско население се накара да подпечати и изпрати до турското правителство. Всички богати въ работлѣпства съкровища на арабския езикъ бѣха се прѣтарашували, за да се намѣрятъ изражения, съ които да се изрече едно чувство, което никой отъ подпечатанитѣ не хранѣше, и да се изкаже едно желание, което никой българинъ не сподѣляше. На „честити и благословени, съ милость смѣсени прахъ на ногата“ на „славни, държавни, могуществени Султанъ, царъ на царетѣ, владѣтель на двѣ суши и на двѣ морета, прибѣжище на свѣта“ пловдивскитѣ българи поднасяха своитѣ вѣрноподанически чувства, и за честь го имаха да кажатъ, какъ братски живѣеха съ своитѣ съжители мусулмани, и колко горещо жѣлаеха, щото славнитѣ и непобѣдими войски на милостивия имъ господарь скоро да съкрушатъ врага, който разваляше спокойствието имъ, та тъй да може блаженството имъ да бжде съвършено. Бѣднитѣ паши и аги, които цѣнѣха дървенитѣ печати толкова високо, колкото ниско поставяха живитѣ сърца, малко искаха да знаятъ, че съ подобни хитросковани адреси тѣ никого друго не лѣжеха, освѣнъ себе си и правителството си.

Не слѣдъ дълго врѣме, откакъ, по заповѣдь отгорѣ, пловдивскитѣ българи измамиха царя си, като му изразиха чувства, които не можеха да иматъ, тѣ се принудиха да лѣжатъ и Бога. Въ сѣбота, на 7 май, пристигна въ Пловдивъ депутацията, която бѣше изпратена отъ Цариградъ, за да иде да посрѣщне новоизбрания екзархъ, Негово Блаженство